

Gevolgen van schulden

Schulden hebben veel grotere gevolgen dan alleen geldproblemen

Mensen met ernstige financiële problemen zijn op vrijwel alle terreinen van het leven slechter af dan mensen die hun geldzaken onder controle hebben.

De neerwaartse spiraal van financiële problemen

Armoede

Door betalingsregelingen en (loon)beslagen kan het besteedbaar inkomen van een gezin zo laag worden, dat er sprake is van armoede. Bij een huishoudens met een hoger inkomen is dat risico zelfs nog groter dan bij lagere inkomens. Deze gezinnen hebben vaak hogere vaste lasten en geen recht op inkomensondersteunende voorzieningen, als toeslagen. Bij het vaststellen van de beslagvrije voet wordt daar vaak onvoldoende rekening mee gehouden, waardoor er te weinig geld overblijft voor de dagelijkse boodschappen.

NIBUD heeft enkele jaren geleden in beeld gebracht hoe armoede ontstaat als gevolg van schulden in Overkoepelende blik op de omvang en preventie van schulden in: [Overkoepelende blik op de omvang en preventie van schulden in Nederland](#)

NB. De meest recente cijfers over armoede zijn te vinden bij het Centraal Plan Bureau. In 2017 hadden 599 duizend van de ruim 7,9 naar 8,2 procent. Ook het aandeel huishoudens dat vier jaar of langer van een laag inkomen moest rondkomen nam toe, van 3,2 naar 3,3 procent. Dit meldt het CBS op basis van nieuwe definitieve armoedecijfers 2016 en voorlopige cijfers 2017, zie:

<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/46/meer-huishoudens-met-risico-op-armoede-in-2017>

Sociaal isolement

Wie geen geld te besteden heeft, nodigt geen vrienden en familie thuis uit, doet niet mee aan sociale activiteiten, maakt weinig gebruik van internet of de bibliotheek en leest weinig kranten en bladen. Doordat ze niet actief kunnen meedoen in de maatschappij, kunnen deze mensen zich moeilijk verder ontwikkelen. Ze voelen zich buitengesloten en trekken zich steeds minder aan van maatschappelijk aanvaarde normen en waarden.

Dat raakt niet alleen de volwassenen, maar ook de kinderen in een gezin. Ouders met financiële problemen hebben vaak teveel zorgen aan hun hoofd om veel aandacht te besteden aan de opvoeding van hun kinderen. Kinderen uit arme gezinnen presteren slechter op school, vinden het moeilijker om zich aan regels te houden, worden vaker geschorst en raken vaker betrokken bij criminaliteit.

Stress

Financiële problemen veroorzaken zoveel stress dat veel mensen niet meer helder kunnen denken. Ze verliezen het overzicht over hun geldzaken en zijn niet goed meer in staat om problemen aan te pakken. Zelfs iets eenvoudigs als het openmaken van de post kan emotioneel te belastend worden. En zo raken ze steeds verder in de problemen.

Lees meer over het verband tussen schulden en stress op:

<https://www.platform31.nl/publicaties/mobility-mentoring>

Gevolgen van schulden

Schulden hebben veel grotere gevolgen dan alleen geldproblemen

Gezondheidsproblemen

Mensen met schulden houden er vaker een ongezonde levensstijl op na. Ze hebben bovendien vaker psychische problemen, meer lage rugklachten en vaker overgewicht. Schulden veroorzaken of verergeren gezondheidsproblemen, maar het omgekeerde geldt ook: door een verslechterde gezondheid kunnen mensen in financiële problemen raken.

Een slechte gezondheid en een slechte financiële situatie houden elkaar vaak in stand. Voor een effectieve aanpak van beiden is het daarom van groot belang dat er aandacht is voor deze samenhang

Lees meer over de relatie tussen schulden en gezondheidsproblemen op:

<https://www.platform31.nl/nieuws/de-impact-van-financiele-problemen-op-gezondheid>

Zelfmoord

VU Amsterdam onderzocht of zelfmoord vaker voorkomt onder mensen met financiële problemen. Het verband is niet aantoonbaar, maar wel waarschijnlijk, concludeerden de onderzoekers. Ook uit internationaal onderzoek blijkt dat zelfmoord kan samenhangen met economische recessie.

Lees meer over het verband tussen geldzorgen en zelfmoord op:

<https://www.nrc.nl/nieuws/2015/03/02/sinds-crisis-hebben-deurwaarders-vaker-te-maken-m-1471266-a210020> en op <https://www.113.nl/informatie/feiten-en-cijfers-over-suicide>

Relatieproblemen

Geldzaken zijn een belangrijke bron van relatieproblemen. Er wordt vaker ruzie over gemaakt dan over het huishouden of over de kinderen. Financiële problemen leiden zelfs bijna net zo vaak als ontrouw tot echtscheiding.

Lees meer over de invloed van geld op relaties op: <https://www.nibud.nl/consumenten/geldzaken-bespreek-het-samen/>

Gevolgen voor de samenleving

Schulden zijn geen privéprobleem. Uiteindelijk heeft de hele samenleving er last van. Zo heeft 62% van de werkgevers te maken met medewerkers met financiële problemen. Deze werknemers zijn naar schatting 20% minder productief, vaker ziek en gevoeliger voor fraude en diefstal. Verder is de werkgever tijd kwijt aan het verwerken van loonbeslag. Ook gemeenten hebben hoge kosten als schulden uit de hand lopen. Denk aan maatschappelijk werk en jeugdzorg, maar ook aan de kosten van opvang na een huisuitzetting.

Lees meer over personeel met schulden in de Nibud-peiling [Personeel met schulden 2017](#)

